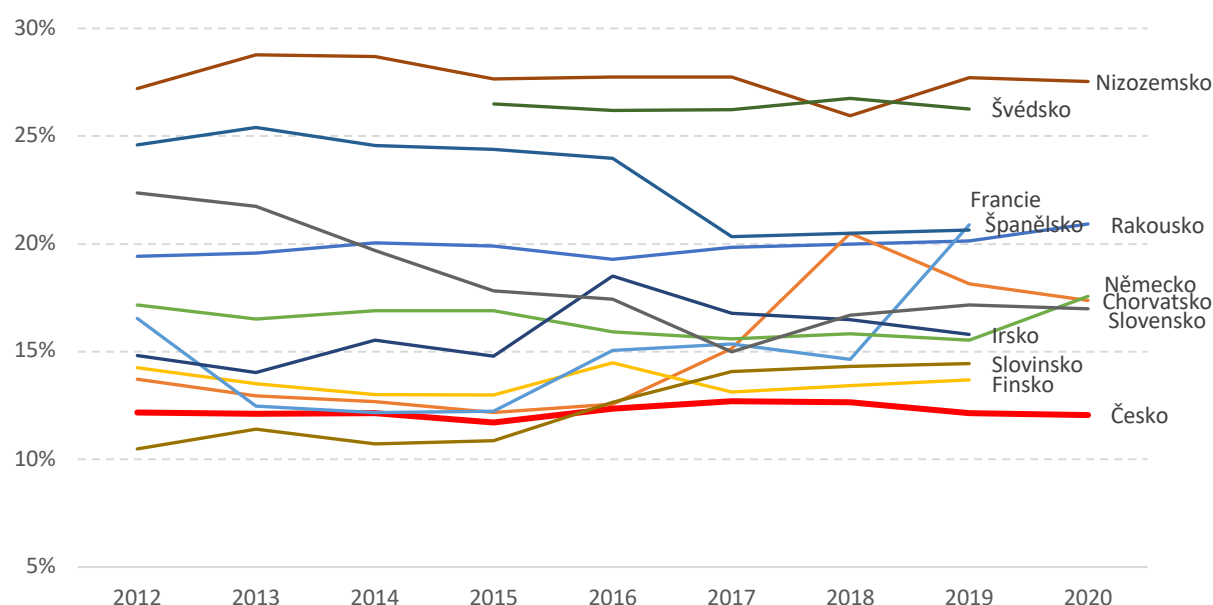

Financování zdravotnického výzkumu v ČR

Podpora zdravotnického výzkumu a vývoje v ČR je v porovnání s vyspělými zeměmi EU (např. Nizozemskem, Rakouskem, Švédskem či Německem) výrazně nižší, a to jak absolutně, tak i relativně k počtu obyvatel a HDP. Relativní podíl podpory zdravotnického výzkumu a vývoje na celkové podpoře výzkumu a vývoje ze státního rozpočtu je ze srovnávaných zemí nejnižší a dosahuje cca 12 %. Vyšší podíl podpory zdravotnického výzkumu a vývoje vykazují i Slovinsko, Slovensko či Chorvatsko.

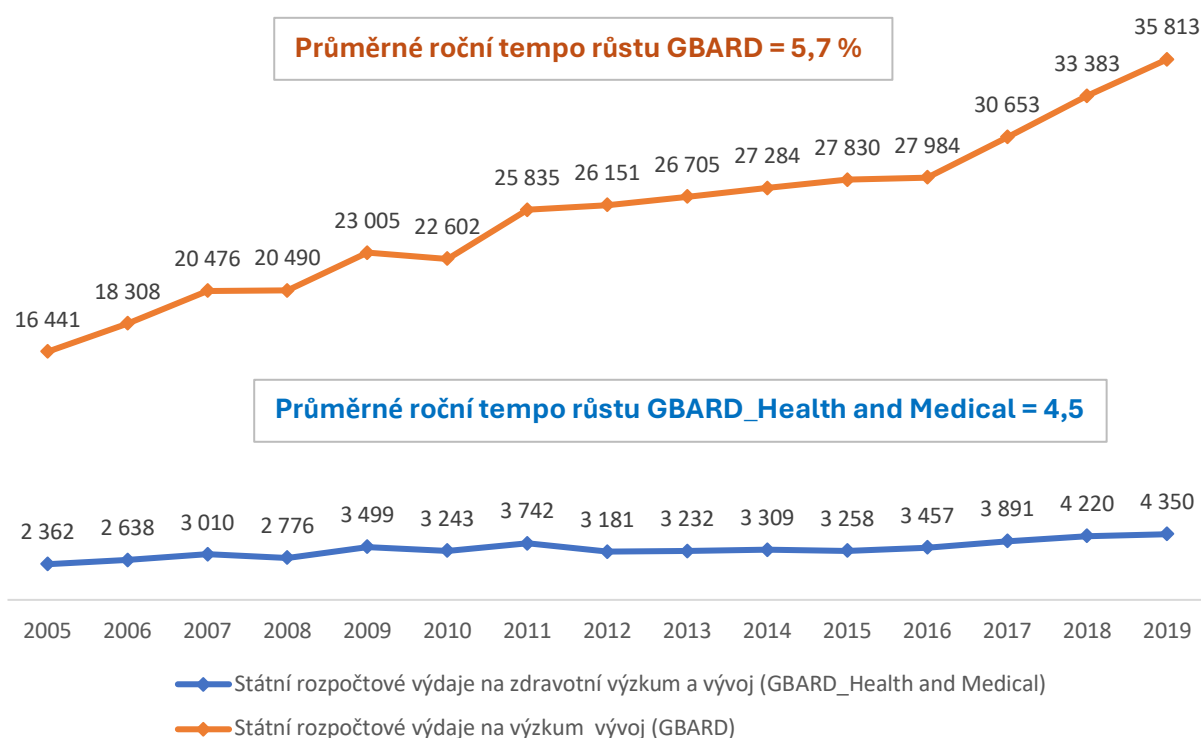
Podíl výdajů státního rozpočtu na zdravotnický výzkum a vývoj (GBARD_Health and Medical)* na celkových výdajích státního rozpočtu na výzkum a vývoj (GBARD). Zdroj: Eurostat

**Pozn.: Kategorie GBARD Health and Medical zahrnuje státní rozpočtové výdaje na VaV v oblastech NABS07, NABS123 a NABS133.*

Podpora zdravotnického výzkumu a vývoje v ČR posledních 15 let roste, tempo růstu této podpory však zaostává za tempem růstu celkových výdajů státního rozpočtu na výzkum a vývoj. Zatímco celkové státní rozpočtové výdaje na VaV vzrostly z 16.441 mil. Kč v roce 2005 na 35.813 mil. Kč v roce 2021, tj. v průměru o 5,7 % ročně, výdaje státního rozpočtu na zdravotnický výzkum a vývoj se ve stejném období zvýšila z 2.362 mil. Kč na 4.350 mil. Kč, tj. o v průměru tyto výdaje rostly o 4,5 % ročně. Podíl výdajů ze státního rozpočtu na zdravotnický výzkum a vývoj na celkových výdajích státního rozpočtu na výzkum a vývoje tak v ČR klesá.

Vývoj podpory zdravotnického výzkumu a vývoje ze státního rozpočtu ČR (mil. Kč)*. Zdroj: ČSÚ – Přímá veřejná podpora výzkumu a vývoje – 2019

*Pozn.: Kategorie GBARD Health and Medical zahrnuje státní rozpočtové výdaje na VaV v oblastech NABS07, NABS123 a NABS133.

Ve struktuře podpory zdravotnického výzkumu a vývoje je **podíl institucionální a účelové podpory 47:53** (v roce 2019). **Podíl institucionální podpory je tak mírně nižší než za celý systém podpory VaV v ČR, kde institucionální výdaje představovaly 49,5 % celkových výdajů na VaV v roce 2019.** Institucionální podpora zdravotnického výzkumu a vývoje je směřována především na výzkum a vývoj v lékařských vědách na vysokých školách a v ústavech AV ČR, a dále na výzkum a vývoj v oblasti socioekonomického cíle Zdraví realizovaný ve fakultních nemocnicích. Účelová podpora je financování výzkumu a vývoje v oblasti socioekonomického cíle Zdraví. V oblasti podpory výzkumu a vývoje zaměřeného na všeobecný rozvoj znalostí klesl od roku 2010 podíl výzkumu v oblasti lékařských věd z 14 % na 7 %. Naproti tomu vzrostl podíl podpory výzkumu v oblasti přírodních věd, které v určitých oblastech napomáhají rozvoji znalostí pro zdravotnictví a zdravotnický výzkum a vývoj.

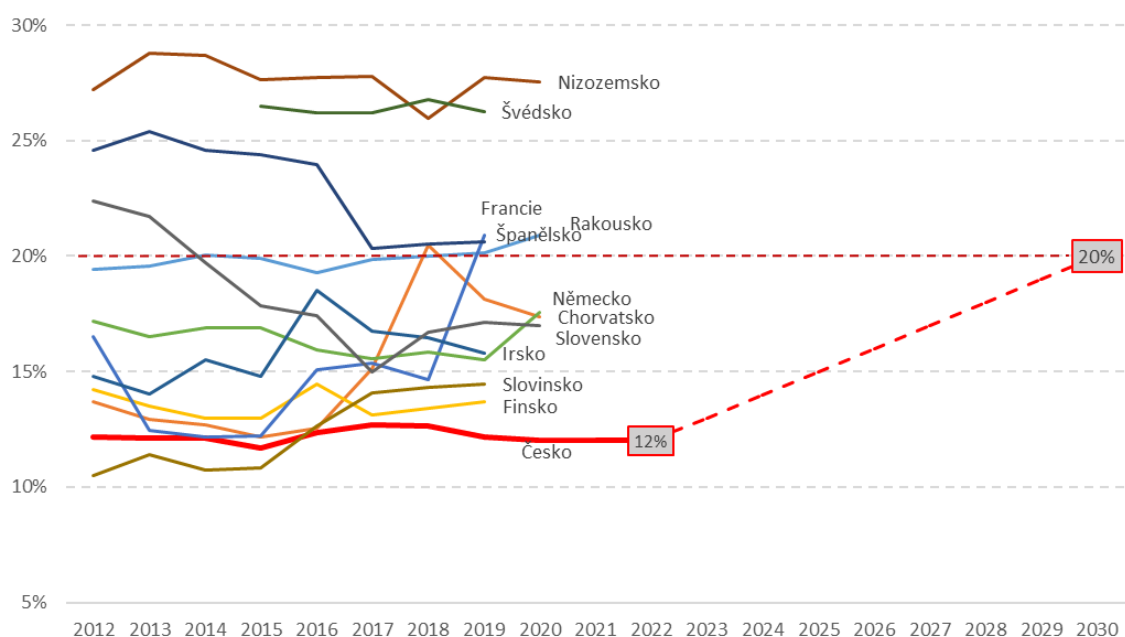
Výdaje státního rozpočtu na podporu zdravotnického VaV rostly v minulých 15 letech (do roku 2020) pomalejším tempem než celkové výdaje státního rozpočtu na podporu VaV, čímž docházelo k relativnímu podfinancování rozvoje zdravotnického výzkumu jako celku. Naproti tomu se dařilo zachovat a dále posilovat kvalitu zdravotnického výzkumu v ČR. Rostoucí nároky na zdravotnický systém, včetně biomedicínského výzkumu, jenž je jeho součástí, a dále akcelerační tempo rozvoje zdravotnického výzkumu zvyšuje náklady na realizaci a rozvoj

výzkumných aktivit v tomto segmentu. Proto, aby zdravotnický výzkum a vývoj v ČR byl schopen držet krok se světovým standardem kvality a byl schopen efektivně přispívat ke zvyšování kvality zdravotnických služeb poskytovaných v ČR, je nezbytné proporcionálně zvyšovat výdaje státního rozpočtu na VaV.

Cílem je v této souvislosti zvýšení relativního podílu výdajů státního rozpočtu na zdravotnický VaV na celkových výdajích státního rozpočtu na VaV ze současných 12 % na cílových 20 % v roce 2030. Tato cílová hodnota odpovídá relativnímu podílu podpory zdravotnického výzkumu poskytované ze státního rozpočtu ve vyspělých evropských zemích, jako je Rakousko, Francie, Německo či Španělsko. Současně tento podíl odpovídá návrhu alokace finančních prostředků na prioritní oblast „Zdravá populace“ obsaženém ve vládou schválených Národních prioritách orientovaného výzkumu, experimentálního vývoje a inovací (usnesení vlády ze dne 19. července 2012 č. 552).

K dosažení stanoveného cíle bude zapotřebí průběžně zvyšovat podíl podpory na zdravotnický výzkum od roku 2023 do roku 2030 o jeden procentní bod ročně. Důvodem pro postupné navyšování podílu výdajů státního rozpočtu na zdravotnický výzkum je především snaha o postupnou adaptaci systému zdravotnického výzkumu při zachování jeho efektivní absorpční kapacity.

Projekce vývoje podílu výdajů státního rozpočtu na zdravotnický výzkum a vývoj (GBARD_Health and Medical)* na celkových výdajích státního rozpočtu na výzkum a vývoj (GBARD) v ČR v porovnání se zahraničím. projekce ve vazbě na Koncepci.

Zvyšování podílu podpory zdravotnického výzkumu ze státního rozpočtu neklade automaticky dodatečné nároky na státní rozpočet. Snahou je zde především více zacílit existující podporu VaV ze státního rozpočtu na tematické priority, které mohou účinně přispívat k rozvoji zdravotnického systému v ČR a ke zvyšování kvality zdravotnických služeb v oblasti prevence, diagnostiky a léčby onemocnění.